

UDK:341.981(410.1):341.49:340.142

INOSTRANA SUDSKA PRAKSA

MERODAVNO PRAVO U ENGLSKIM SUDSKIM PRESUDAMA

Određivanje merodavnog prava predstavlja pravnu problematiku svoje vrste, zbog čega je prirodno da za njegovo regulisanje služe norme sa specijalnim karakteristikama. To su kolizione norme. Naziv „kolizione norme“ prihvaćen je u teoriji međunarodnog prava, a uključuju ga i propisi naše zemlje.

Pre donošenja međunarodnih konvencija koje je Engleska ratifikovala, merodavno pravo utvrđivao je sud u svakom pojedinačnom slučaju, da bi se kasnije uspostavila opšta pravila. Ukoliko bi ugovor o osiguranju bio zaključen u Engleskoj, nadležan je bio engleski sud i u slučaju kada ugovarači imaju domicil u drugim državama. Engleski osiguravači mogli su da budu tuženi samo u Engleskoj (*Jones v. Scottish Accident Insurance Co. /1886/*). Međutim, nadležnost engleskog suda može biti isključena izričitim ugovorom između osiguravača i osiguranika (*Austrian Lloyd Steamship Co. v. Gresham Life Assurance Society, Ltd. /1903/*). Takođe i u slučaju kada se ugovor o osiguranju, zaključen u Engleskoj, ima izvršiti u inostranstvu, kada su osiguravač i osiguranik stranci (*St. Gobain, Chauny and Crey Co. v. Hoyer mann's Agency /1893/*).

Ukoliko ugovor o osiguranju ne sadrži odredbe o merodavnom pravu, engleski sud će primeniti pravila uzimajući u obzir sledeće činjenice:

- mesto u kome je ugovor zaključen
- mesto u kome se plaća premija osiguranja
- formular korišćen za sastavljanje polise osiguranja.

Ako su odredbe jednog ugovora u jednoj državi dozvoljene, a u drugoj nezakonite, smatraće se da su ugovarači hteli da se primeni pravo zemlje gde su odredbe ugovora zakonite (*Re Missouri Steamship Co. /1889/*).

Izvori

- E. R. H. Ivamy, *General Principles of Insurance Law*, London, 1970;
- Varadi, Tibor, *Međunarodno privatno pravo*, Novi Sad, 1983.

Dr Zoran D. Radović